

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 1

- 1 Прочитай текст. Визнач, до якого типу він належить.

Дениско Бублик — звичайнісінький п'ятилітній хлопчик. Тільки білявий чубок стирчить у нього, як гребінь у задерикуватого півника. Та ніс трохи ґудзиком і весь у ластовинні. І замість одного переднього зуба чорніє у Дениска в роті невеличка квадратна дірочка.

За Анатолієм Григоруком

- А розповідь
- Б опис
- В міркування

- 2 Познач рядок, у якому всі слова спільнокореневі.

- А мудра, мудрість, мудро, мудрувати
- Б хлопчик, хлопчикові, хлопчики, хлопчика
- В сова, совеня, совок, совиний

- 3 Познач правильну відповідь.

Іменники змінюються за...

- А родами і числами
- Б відмінками і родами
- В числами і відмінками

- 4 Знайди в поданому реченні займенник. Познач правильну відповідь.

Як живеться вам, птахи,
На гребінчиках дахів?

Анатолій Костецький

- А птахи
- Б вам
- В на

- 5 Запиши дієслова *спати* і *працювати*

у 1-й особі однини _____

у 3-й особі однини _____

у 2-й особі множини _____

- 6 Склади речення за поданими питаннями. Запиши його. Підкресли головні члени.

(Який?) (хто?) (де?) (що робить?) (як?)

- 7 Утвори й запиши прикметники від поданих іменників.
Зразок: ніч — нічний.

м'ята — _____

осінь _____

Крим — _____

дощ — _____

Харків — _____

- 8 Напиши текст-міркування про те, яку пору року ти любиш найбільше і чому.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 2

1 Прочитай текст. Визнач, до якого типу він належить.

Ось на куці калини з'явилася сойка. Це була звичайнісінька сойка, яких повно скрізь. Мала вона буровато-червоне пір'ячко. По крильцях світилися блакитні дзеркальця з чорною облямівочкою. На посмугованій чорними стрічечками голові сойки стирчав, як і годиться, червонястий чубчик.

За Євгеном Гуцалом

- А розповідь
- Б опис
- В міркування

2 Познач рядок, у якому всі слова спільнокореневі.

- А милий, миленька, милуватись, мильний
- Б дорога, доріжка, подорожні, придорожні
- В дівчинка, дівчинці, дівчинкою, на дівчинці

3 Познач правильну відповідь.

Початковою формою іменника є форма...

- А називного відмінка множини
- Б знахідного відмінка однини
- В називного відмінка однини

4 Познач рядок, у якому всі слова — займенники.

- А ми, тобі, третій
- Б тобою, мене, місяць
- В вони, мені, вам

5 Устав пропущені букви. Випиши лише дієслова теперішнього часу.

Писатиму, знали, плетюмо, забудуть, читаюш,
бачуш, спикла, висіли, ліпуш, говорюмо, ріжуте.

- 6 Склади речення за поданими питаннями. Запиши його. Підкресли головні члени.

(Де?) (які?) (хто?) (що робили?) (як?)

- 7 Утвори й запиши прикметники від поданих іменників.
Зразок: ніч — нічний.

синь — _____

дорога — _____

Київ — _____

соловей — _____

Полтава — _____

- 8 Уяви собі, що твій молодший братик збирається вперше в житті піти в похід у ліс. Напиши для нього інструкцію «Чого не можна робити в лісі».

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 3

- 1 Прочитай текст. Познач найбільш влучний заголовок до нього.

Був у бабусі старий-престарий кіт Мурко. Лежить Мурко на сонечку, гріється. Заплющив очі, спить, поклавши голову на лапи.

На подвір'ї курча відбилося від квочки й жалібно пищало. Побачило kota, притулилось до нього й очки заплющило. Тепло йому біля котика.

Розплющив Мурко очі, побачив курча, здивувався: та й сміливе ж яке! І не знає Мурко, що робити. Чи налякати курча, чи хай собі гріється?

За Василем Сухомлинським

- А Старий кіт
- Б Як здивувався Мурко
- В Сміливе курча

- 2 Познач, у якому рядку в усіх словах звуків більше, ніж букв.

- А їжак, щодня, зайчик, курча
- Б подвір'я, бабуса, котик, поїзд
- В дощ, яблуця, заїхав, малюю

- 3 Познач, у якому рядку всі слова — числівники.

- А сьомий, тиждень, доба
- Б сорок, п'ятнадцятий, двоє
- В три, трійка, п'ятірка

- 4 Познач рядок, у якому всі дієслова вжито у 2-й особі множини.

- А печу, везеш, боронять
- Б просите, привезете, виходите
- В умієш, забігають, перелізете

- 5 До поданих прикметників добери й запиши прикметники-антоніми.

густий — _____

кислий — _____

давній — _____

високий — _____

- 6 Упиши пропущені букви.

Люб__ш, говор__те, пиша__ться, зна__мо, бач__мо,
бав__те.

- 7 Прочитай речення. Підкресли звертання й розстав розділові знаки. Запиши, яке це речення за метою висловлювання та за інтонацією.

Як живеться вам птахи на гребінчиках дахів?

За метою висловлювання це речення _____.

За інтонацією — _____.

- 8 Склади текст-розповідь «Мое улюблене свято».

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 4

- ❶ Прочитай текст. Познач найбільш влучний заголовок до нього.

Удень почав танути сніг, капали краплі з дахів. А вночі знову підмерзло.

Вийшов з хати Юрко й побачив велику крижану бурульку. Вона звисала з даху. Зійшло сонце, і бурулька заблищала різнобарвними вогниками — синім, рожевим, червоним, блакитним, жовтим...

Юрко стоїть, затамувавши подих від здивування. Красива бурулька, мов райдуга.

На даху біля бурульки сіли горобці та й цвірінкають. Вони теж милуються бурулькою-райдугою.

За Василем Сухомлинським

- А Райдуга в бурульці
- Б Красива бурулька
- В Юрко милується бурулькою

- ❷ Познач, у якому рядку в усіх словах звуків менше, ніж букв.

- А ялинка, бурулька, буквар, ідальня
- Б дзьоб, кулька, джерело, місяць
- В райдуга, заєць, сніжинка, кущик

- ❸ Познач, у якому відмінку іменники відповідають на питання *кого? що?*

- А у родовому
- Б у називному
- В у знахідному

- ❹ Познач правильну відповідь.

Не змінюються за особами дієслова...

- А минулого часу
- Б теперішнього часу
- В майбутнього часу

- 5 До поданих прикметників добери й запиши прикметники-антоніми.

порожній — _____

світлий — _____

важкий — _____

глибокий — _____

- 6 Упиши пропущені букви.

Коха__ш, біж__те, чита__мо, бер__те, здійма__ться,
клич__мо.

- 7 Прочитай речення. Підкресли звертання й постав пропущені розділові знаки.

Поглянь матусю яка краса навколо!

За метою висловлювання це речення _____.

За інтонацією _____.

- 8 Склади текст-розповідь «Мій найкращий друг».

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 5

- 1 Прочитай текст. Визнач його тему.

На дереві сиділа білочка та їла смачний горіх. Кілька крихіток упало на землю.

Стежинкою між травою бігла мурашка. Вона шукала їжу й побачила під деревом крихітки горішка. Скуштувала мурашка запашного горішка й понесла ласощі до мурашника.

Розповіла вона сусідам про здобич. Дружні мурашки швидко зібрались під деревом. Позбирали вони крихітки й понесли додому. Тепер на всю зиму вистачить їм ласощів!

За Василем Сухомлинським

- А Як білочка нагодувала мурашок.
- Б Як мурашки здобувають собі їжу.
- В Як мурашки дружно позбирали залишки білоччиного горішка й заіаслись їжею.

- 2 Познач кількість звуків у слові *щастя*.

- А 4 звуки
- Б 5 звуків
- В 6 звуків

- 3 Познач речення, у якому прислівник відповідає на питання *коли*?

- А Легко сказати, та важко зробити.
- Б Восени врожай збирають.
- В Говори мало, слухай багато, а думай іще більше.

- 4 Познач рядок, у якому всі займенники 3-ї особи однини і множини.

- А вони, воно, він, вона
- Б мене, мною, нами, я
- В вам, тобі, тобою, ви

- 5 Визнач і запиши час дієслів кожного рядка.

Дзвеніли, зачинила, згорів —

_____ час.

Потечуть, загавкає, побачиш —

_____ час.

Мариш, майорять, кипить —

_____ час.

- 6 Запиши подані числівники словами.

11, 60, 84, 150, 1991 рік.

_____

_____

_____

_____

- 7 Допиши закінчення прикметників. Визнач їх відмінок.

Під батьківськ _____ (_____) дахом, у рідн _____ (_____)

хаті, літн _____ (_____) пори, житн _____ (_____) хлібом,

до дружн _____ (_____) поради.

- 8 Склади й запиши невеличку розповідь про свій клас, школу.

_____

_____

_____

_____

_____

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 6

- 1 Прочитай текст. Визнач його тему.

Козацтво — дивовижне явище у всій світовій історії. За лічені хвилини вміли козаки зробити неприступну фортецю зі свого табору. Вони міцно зв'язували вози між собою. Далі викопувався глибокий рів і насипався вал. Ворожа кіннота вже ніяк не могла увірватися в табір. Козаки вели прицільний вогонь по нападниках. Відомо багато випадків, коли вони тижнями висиджували в цих фортецях. Ворог нічого не міг з ними вдіяти.

За Дмитром Яворницьким

- А Як козаки будували фортеці.
- Б Якими винахідливими воїнами були козаки.
- В Як козаки ховалися від ворогів.

- 2 Познач кількість звуків у слові *гедзь*.

- А 5 звуків
- Б 4 звуки
- В 3 звуки

- 3 Прочитай текст. Познач, яке речення в тексті питальне.

У зелені літа по дібровах розливається солодкий медовий запах. Звідки він? Здогадатися неважко: зацвіла липа.

- А перше
- Б друге
- В третє

- 4 Познач рядок, у якому всі числівники позначають порядок предметів під час лічби.

- А десять, третій, шостий, вісім
- Б другий, четвертий, сьомий, дванадцятий
- В перший, сто, восьмий, п'ять, вісімнадцять

- 5 Випиши з вірша іменники. Визнач їх рід, число та відмінок.

На гіллячках, на тоненьких,
Поки день ще не погас,
Сироїжки та опеньки
Білка сушить про запас.

Ліна Костенко

- 6 Згрупуй слова за частинами мови й запиши.

Допомога, допоміжний, допомагати, веселоці, правдивий, хворіти, біль, веселий, болісний, хворий, правда, веселитися, хвороба, справдитися, боліти.

Іменники: _____

Прикметники: _____

Дієслова: _____

- 7 Допиши закінчення прикметників. Визнач їх відмінок.

У син _____ (_____) небі, на простор _____ (_____) ланах,
у порожн _____ (_____) кишені, ранн _____ (_____) весною,
лагідн _____ (_____) промінням.

8 Прочитай прислів'я. Випиши пари антонімів. Поряд з кожною парою запиши, якою частиною мови є кожне слово.

1. Час — не кінь: не підженеш, та й не зупиниш.
2. Нема ранку без вечора.
3. М'яко стелить, та твердо спати.
4. Рання пташка росу п'є, а пізня слізки лє.

Blank lined area for writing answers.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 7

- 1 Прочитай текст. Визнач головну думку.

СОНЦЕ І ВЕСЕЛКА

Раз після дощу виглянуло сонечко. І з'явилася кольорова веселка. Хто не гляне на веселку, всяк замилюється нею. Запишалася веселка та й почала вихвалитись, що вона красивіша від самого сонця. Почуло таке сонце та й каже: «Ти красива — це правда, але ж без мене і веселки не буває». А веселка тільки сміється та ще дужче вихвалюється. Тоді сонечко розсердилося і сховалося за хмару — і веселки як і не було.

За Костянтинном Ушинським

- А Не треба пишатися своєю родою.
 Б Погано бути пихатим і невдячним.
 В Небезпечно сердити співрозмовника.
- 2 Познач рядок, у якому всі слова слід писати зі знаком м'якшення.
- А пен..ок, заєц.., календар.., зна..омий
 Б пол..овий, ден..ок, сіл..с..кий, промінец..
 В л..он, бад..орий, знаєш.., ніч..
- 3 Познач рядок, у якому подано іменники, що вживаються тільки у формі множини.
- А канікули, дрова, небеса, хмари
 Б ножиці, двері, граблі, окуляри
 В сутінки, гроші, гаї, століття
- 4 Познач, у якому рядку всі прикметники вжито у формі множини.
- А мамині, надійних, блискучими
 Б страшні, глибокого, холодному
 В гірких, бурякової, жадібна

- 5 Спиши речення, замінивши, де потрібно, іменник займенником. Познач особу і відмінок цього займенника.

Квітка була надзвичайно гарною, Оксанка довго милувалась квіткою.

- 6 Підкресли числівники, у кінці яких пишеться знак м'якшення.

6, 7, 11, 13, 16, 20, 50, 55, 68, 79, 80.

- 7 Заміни фразеологічні вирази прислівниками-синонімами.

Працює як мокре горить —

Мчить як стріла —

Устали ні світ ні зоря —

- 8 Запиши словосполучення, розкриваючи дужки і ставлячи іменники в потрібній відмінковій формі. З двома словосполученнями (за власним вибором) склади речення.

Подякувати (подруга), поділитися (мрія), тримати в (рука), йти по (дорога), складні (задача), насолоджуватися (миша).

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 8

- 1 Прочитай текст. Визнач головну думку.

БАБУСЯ Й САНИ

Ішла бабуся з гори, важке несла... Коли це сани біжать. Носи вгору задерли.

— Сани, підвезіть, — попросила бабуся.

— Нам немає коли.

Збігли сани з гори та й стали. Ні вперед, ні назад.

Коли це бабуся йде.

— Бабусю, допоможіть, вивезіть на гору.

— Мені немає коли, — сказала Бабуся.

І пішла додому.

Дмитро Чередниченко

А Допомагай іншим — допоможуть і тобі.

Б Треба допомагати стареньким.

В За добро платять добром, а за зло — злом.

- 2 Познач рядок, у якому всі слова слід писати зі знаком м'якшення.

А пол..оти, піч.., пишеш.., ра..он

Б намал..ований, га..ок, річ.., степ..

В л..отчик, л..одяник, боец.., міс..кий

- 3 Познач рядок, у якому подано іменники, що вживаються тільки у формі множини.

А сани, окуляри, хмари, дрова

Б сутінки, ворота, штани, ножиці

В кавікули, ліси, граблі, краї

- 4 Познач, у якому рядку всі слова — прикметники.

А зелень, зеленіє, зелена

Б сміливі, щасливе, родючий

В піщане, глина, цегляний

- 5 Спиши речення, замінивши, де потрібно, іменник займенником. Познач особу і відмінок цього займенника.
Кішка з дому, мишам воля в домі.

- 6 Добери до поданих слів спільнокореневі прислівники.

ввічливий — _____

смачний — _____

сумний — _____

зима — _____

старанний — _____

тиша — _____

- 7 Запиши іменники, розкриваючи дужки і ставлячи їх у потрібну відмінкову форму. Визнач відмінок іменників.

сидіти у (стріха) _____

думати над (задача) — _____

відпочивати на (річка) — _____

укритися (крига) — _____

подякувати (брат) — _____

опинитися на (берег) — _____

за далекою (межа) — _____

- 8 Прочитай текст. Добери до поданих іменників прикметники за змістом. Виділи їх закінчення, визнач відмінки.

Настали _____ канікули. Ми з друзями вирушили в похід до _____ лісу. Погода була _____. Усе навколо виблискувало під _____ променями _____ сонця. Ми побачили багато _____ речей. Назбирали _____ кошики _____ грибів. Зустріли _____ їжачка. Він був увесь _____, а очки й носик _____. На _____ галявині ми розклали _____ вогнище, заварили у _____ казані _____ куліш. Сиділи й насолоджувалися _____ співом.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 9

- 1 Познач правильну відповідь.

За метою висловлювання речення бувають...

- А питальні, окличні, складні
- Б прості, неокличні, спонукальні
- В розповідні, питальні, спонукальні

- 2 Познач рядок, у якому всі слова слід писати з апострофом.

- А сім..я, св..ято, др..япати, п..ятак
- Б черв..як, р..ядок, мр..яка, кур..ява
- В дерев..яний, рум..яний, об..єднали, дев..ять

- 3 Познач правильну відповідь.

Числівники третій, тринадцята, сто тридцять п'яте позначають...

- А порядок предметів під час лічби
- Б ознаку предметів
- В кількість предметів

- 4 Визнач відмінок виділеного в реченні прикметника.

Шлях в'ється і зникає у морозному тумані.

- А давальний
- Б місцевий
- В родовий

- 5 Визнач, прикметники якого роду мають такі закінчення. Наведи приклади.

-ий: _____

-е: _____

-а: _____

- 6 Прочитай текст. Підкресли речення з однорідними членами.

Лісова комора здавна рятувала людей від голоду. І лобода, і щиреця, і кропива не були для наших пращурів бур'яном. Вони були цілком їстівними.

- 7 Запиши займенники в потрібній відмінковій формі. Визнач їх відмінок.

перед (ти) — _____ ( )
 з (вона) — _____ ( )
 над (вони) — _____ ( )
 перед (вони) — _____ ( )

- 8 Пронумеруй речення так, щоб утворився зв'язний текст. Добери до нього заголовок. Запиши.

- То вони схожі на бегемота, то на людей, то на снігову бабу.
- Весело живеться на небі хмаринкам.
- Хмаринки люблять гратися, передражняючи всіх на світі.
- Чого ж їм не вистачає?
- Але хмаринки іноді й плачуть.
- Воно давно здогадалось, що це хмаринки граються у «плаксунців».
- Сонечко тільки непомітно посміхається.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 10

- 1 Познач правильну відповідь.

За інтонацією речення бувають...

- А голосні та спокійні
- Б окличні та неокличні
- В складні та прості

- 2 Познач рядок, у якому всі слова слід писати з апострофом.

- А пам..ять, бур..ян, бур..як, п..ють
- Б під..їзд, подвір..я, м..язи, солов..ї
- В тьм..яний, р..юкзак, пр..яжка, дев..яносто

- 3 Познач словосполучення, у якому прикметник ужито в переносному значенні.

- А золотий перстень
- Б золотий голос
- В золотий годинник

- 4 Визнач, яке закінчення мають подані іменники в орудному відмінку однини.

Задача, вежа, мережа, вдача.

- А -ою
- Б -ею
- В -єю

- 5 Прочитай. Підкресли прислівники. Добери й запиши до них антоніми.

Швидко мчить потяг. Завтра вранці ми будемо вже далеко від рідного міста. Нас радісно зустрінуть наші друзі.

- 6 Постав подані займенники в початкову форму. Укажи особу.

у неї — _____ (____) тобі — _____ (____)
 вас — _____ (____) її — _____ (____)
 його — _____ (____) у них — _____ (____)

- 7 Прочитай речення. Підкресли звертання й постав розділові знаки.

Сійся-родися, колосом розвийся, засівайся ніво людам на добро!

За метою висловлювання це речення _____.

За інтонацією — _____.

- 8 Прочитай частини тексту. Пронумеруй їх так, щоб утворився зв'язний текст. Добери до нього заголовки. Запиши.

- Усі відвідувачі зоопарку вже пішли.
 «Як добре, що серед забутих іграшок є не лише рушвиці і пістолети!»
 А в іншому кутку зоопарку чувся барабанный дріб.
 Поряд у вольєрі слона хтось грав на трубі, теж забутій дітьми.
 Кенгуру грав на забутій дітьми сопілці.
 Старий ведмідь слухав цю музику і подумав:
 Зірки сяяли на небі.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 11

- 1 Прочитай текст. Визнач головну думку.

ДЕРЕВА НЕ ПЛАЧУТЬ

Молода берізка вибігла на узлісся. Там красувався своїм різьбленим, візерунчастим листям дуб. Берізка шелестіла сама до себе: «Люди бувають різні. Під моїм білим стовбурцем сиділо двоє. Один узяв і приткнув до стовбура свою запалену цигарку. Вогонь ув'явся у тонку кору, пропік її наскрізь».

Високий дуб довго шумів своїм розбурханим листям. А берізка мовчала. З темної ранки, там, де стовбур було пропечено вогнем, сочилися прозорі краплі.

Дерева не плачуть. Ту рідину люди називають березовим соком.

Із журналу

- А Люди бувають різні.
- Б Жалійте й бережіть дерева!
- В Дерева не плачуть.

- 2 Познач рядок, у якому всі слова пишуться з апострофом після префікса.

- А з'єднав, роз'їзд, об'єднання, під'їхав
- Б в'ють, п'явка, п'ятак, б'ють
- В зв'язати, з'ясувати, хом'як, п'ятниця

- 3 Познач рядок, у якому всі слова — іменники.

- А спритний, честь, радіо, зима
- Б сприяти, хмари, текст, гудзик
- В біг, стрибки, малювання, читання

- 4) Визнач, у якому відмінку стоїть займенник у поданому реченні. Підкресли його.

Спи, дитинонько, не плач,
Спечемо тобі калач.

- А у місцевому
Б у давальному
В у родовому

- 5) Запиши подані дієслова, поставивши їх у форму 2-ї особи однини теперішнього часу.
Писати, знати, бігти, їхати, годувати, бачити.

- 6) Заміни фразеологізми прислівниками-синонімами.

Виконує завдання *п'ять через десять* —

Кінь мчав *як вітер* —

Надворі *хоч в око стрель* —

- 7) Запиши подані словосполучення в орудному відмінку. Виділи закінчення іменників і прикметників.

найвища вежа —

ледача вдача —

складніша задача —

найменша миша —

рідніша душа —

смачна їжа —

- 8 Спиши речення, вставляючи пропущені букви. Дієслова, що стоять у дужках, постав у форму теперішнього часу. Визнач їх число.

(Пригрівати) в..сняне сонечко. У рівчаках (бігти) струмки. М..тушат..ся за віконцем клопітливі ластівки. Вже останній сніг (розтавати). Тепло. Вес..ло. В..сна! Чом це, мамо, пташ..нята до вікна (л..тіти) щомиті? Відчини скоріш віконце, хай вони сюди (л..тіти)!

Blank lined area for writing the answer.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 12

- ❶ Прочитай текст. Поділи його на абзаци знаком Σ . Добери й запиши заголовок.

Ішли зі школи два хлопчики — Сергійко та Миколка. Сергійкові було весело. Він добре відповідав біля дошки та отримав відмінну оцінку. А Миколка був сумний. Він не вивчив урок і отримав двійку. Був теплий весняний день. У синьому небі пропливала біла хмаринка. Сергійкові вона здалася схожою на білу троянду. Він сказав: «Дивись, наче пелюстки ніжні розкрилися!» А Миколці хмаринка здалася схожою на вовка. Звір розкрив пащу — злий, готовий кинутися на когось. Хлопчики довго дивилися на хмаринку, і кожен бачив своє.

Із журналу

- ❷ Познач рядок, у якому всі слова пишуться з апострофом після префікса.

- А в'юни, зв'язали, з'їзд, в'ється
 Б об'єднати, роз'яснення, з'їв, під'їзд
 В п'ють, п'ятеро, пам'ятай, зів'яли

- ❸ Познач, у якому рядку всі іменники чоловічого роду.

- А сніг, дощ, грім, путь
 Б березень, четвер, жайвір, качур
 В тополя, дуб, під'їзд, небо

- ❹ Визнач головні члени в поданому реченні.

На кам'янистому схилі, у зеленій гущавині дерев, ледь видніється лісницька хата.

- А на схилі видніється
 Б у зеленій гущавині
 В хата видніється

- 5 Запиши подані дієслова, поставивши їх у форму 3-ї особи множини теперішнього часу.

Мовчати, писати, спати, малювати, копати, сидіти, любити.

- 6 Запиши словосполучення в орудному відмінку. Виділи закінчення іменників і прикметників.

чужа дача — _____

гаряча каша — _____

свіжа їжа — _____

смачніша груша — _____

більша площа — _____

- 7 Кожне із поданих словосполучень заміни прикметником. Запиши.

більший за всіх — _____

старший за всіх — _____

веселіший за всіх — _____

кращий над усе — _____

- 8 Прочитай текст. Добери до поданих іменників прикметники за змістом. Виділи їх закінчення, визнач відмінки.

Настала _____ зима. Уранці ми з друзями вирушили на лижах до _____ лісу. Скрізь лежить _____ сніг. Дерев _____, лише ялинка _____.

Високо на _____ гілці ми побачили _____ білочку. На _____ снігу видніється багато _____ слідів.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 13

- ❶ Визнач, яким за метою висловлювання та інтонацією є подане речення.

Дорожи українською мовою!

- А розповідне, окличне
Б спонукальне, неокличне
В спонукальне, окличне

- ❷ Познач спільнокореневе слово до слова *українською*.

- А Україна
Б українська
В українські

- ❸ Познач, у якому рядку всі іменники середнього роду.

- А море, земля, радість, поле
Б каченя, дівчатко, сміливість, зелень
В поле, ім'я, дитинча, гілля

- ❹ Познач правильну відповідь.

За родами змінюються дієслова...

- А теперішнього часу
Б минулого часу
В майбутнього часу

- ❺ Склади й запиши речення з поданими словами. Укажи відмінки іменників.

З, гілка, пташка, перелітала, на, маленька, гілка.

---

6 Постав займенники в початкову форму. Вкажи особу.

у нього — _____ (____) тобою — _____ (____)

вам — _____ (____) її — _____ (____)

його — _____ (____) ними — _____ (____)

7 Постав розділові знаки в поданих реченнях. Поряд у дужках запиши, чому ти їх поставив (-ла).

1. Благослови мати весну зустрічати! (____
_____)

2. Природі потрібні і косулі і вовки і курчата і яструби.
(____
_____)

8 Прочитай речення. Виирав помилки. Запиши правильно.

1. До його прийшли гості.
_____

2. У їх було багато цікавих книг.
_____

3. Марійка попросила Ігоря повернути свій підруч-
ник.
_____

4. Бабуся попросила онука купити собі ліки.
_____

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 14

- 1 Визнач, яким за метою висловлювання та інтонацією є подане речення.

Бережи своїх рідних, допомагай їм!

- А розповідне, окличне
Б спонукальне, неокличне
В спонукальне, окличне

- 2 Визнач спільнокореневе слово до слова *допомагай*.

- А допомагати
Б допомога
В допомагали

- 3 Познач, який іменник у поданому реченні вжито у знахідному відмінку.

На прогулянці діти помітили в синьому небі літак.

- А на прогулянці
Б діти
В літак

- 4 Познач рядок, у якому всі числівники позначають порядок предметів під час лічби.

- А дев'ять, сьомий, шістнадцять, п'ятий
Б восьмий, дев'ятнадцятий, сотий, четвертий
В дванадцятий, тридцять, чотирнадцять, чотири

- 5 Склади й запиши речення з поданими словами. Укажи відмінки іменників.

Сонце, розтопили, промені, весняне, сніги, теплі.

_____

_____

- 6 Запиши займенники в потрібній відмінковій формі. Визнач їх відмінок.

перед (ви) — _____ (_____)

з (він) — _____ (_____)

над (вони) — _____ (_____)

перед (вона) — _____ (_____)

- 7 Підкресли іменники, які в орудному відмінку матимуть закінчення -ю.

Груша, море, земля, голова, миша, пісня, лімійка, межа, вдача, зоря, ожина, лілія.

- 8 Прочитай речення. Виправ помилки. Запиши правильно.

1. Ми прийшли до його.

2. Ми з друзями завітали до її.

3. Марійка зустрілася з їм нещодавно.

4. Ми відпочивали з їми в Карпатах.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 15

- ❶ Познач рядок, у якому кількість звуків і букв у всіх словах однакова.

А пенал, масток, кущі, переїзд
Б портрет, яблуня, дощик, Юлія
В дощить, щавель, їдальня, люди

- ❷ Познач, у якому рядку всі займенники 1-ї особи однини і множини.

А вони, воно, він, вона
Б мене, мною, нами, ми
В вам, тобі, тобою, ви

- ❸ Познач, на які питання відповідає іменник у формі орудного відмінка.

А *кого? чого?*
Б *ким? чим?*
В *кого? що?*

- ❹ Познач рядок, у якому в усіх іменниках у давальному і місцевому відмінках відбудеться чергування приголосних.

А книгарня, полиця, решта
Б крига, стріха, стрічка
В сіль, радість, піч

- ❺ Прочитай текст. Постав пропущені розділові знаки. Підкресли в тексті спонукальне речення.

Діти вилікували поранену пташку. Навесні вони віднесли її до лісу й випустили на волю. Лети пташечко та не забувай своїх друзів!

6 Підкресли речення з однорідними другорядними членами. Доповни й запиши це речення так, щоб усі однорідні другорядні члени мали при собі залежні слова.

1. Раділи дощику трави, квіти, дерева і кущі.
2. Хлопці мріяли побачити гори, водоспади, море.
3. Учні довго радились і сперечались, але таки домовились.

7 Знайди й підкресли речення, у якому не допущено помилок. виправ помилки в інших реченнях. Запиши їх правильно.

1. Ми подякували бабусю за турботу і любов.
2. У її на обличчі сяяла усмішка.
3. Багато людей приходило і дякувало їй за мудрість і доброту.

8 Напиши невеличку розповідь про своє рідне місто (село).

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 16

- 1 Познач рядок, у якому кількість звуків і букв у всіх словах однакова.

А їжа, рибалка, пекар, щур
 Б їдуть, стоять, грають, щабель
 В маяк, юшка, біль, щука

- 2 Знайди в поданій загадці займенник. Познач правильну відповідь.

Балакучий в хаті гість,
 Хоч не п'є він і не їсть,
 Розважає без ушину
 І показує новини.

А гість   Б він   В без

- 3 Визнач відмінок виділеного іменника.

Біля яру, біля стежки
 Одягла верба *серезки*.
 Ліна *Костенко*

А називний   Б знахідний   В давальний

- 4 Познач правильну відповідь.

Чергування кінцевого приголосного основи в давальному і місцевому відмінках відбудеться в усіх іменниках у рядку...

А муха, нога, дорога
 Б скриня, береза, річка
 В подруга, парта, рука

- 5 Прочитай текст. Постав пропущені розділові знаки. Підкресли в тексті спонукальне речення.

Книга окрилює розум і серце почуттям любові до світу до людини. Книга — джерело знань. Друзі шануйте і бережіть книги!

6 Прочитай речення. Розстав пропущені розділові знаки. У дужках напиши, чому ти їх поставив (-ла).

1. Червоним полум'ям горять осики дикі груші горо-
бина. (_____)

2. Розкажу я вам діточки цікаву історію. (_____)

7 Визнач час, число, рід чи особу дієслів.

косиш (сіно) — _____

ліплю (пташку) — _____

грала (на баяні) — _____

годуємо (голубів) — _____

8 Напиши невеличку розповідь (5–6 речень) про свою родину.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 17

- 1 Познач рядок, у якому всі слова правильно поділено для переносу з рядка в рядок.

А піль-ги, Дем-'ян, май-ор, я-вір

Б ро-льова, паль-ма, Мар'-яна, ра-йон

В ку-курудза, за-в'язь, ві-льний, знай-омий

- 2 Познач слово, яким можна замінити фразеологізм *летіти стрімголов*.

А хвилюватися

Б мчати

В сперечатися

- 3 Визнач відмінок виділеного іменника.

Під маленькими яличками

У смарагдовій траві

Літо вирросло *сунічками* —

То по одній, то по дві.

Ліна Костенко

А орудний

Б родовий

В знахідний

- 4 Познач, у якому рядку всі слова — займенники.

А ми, перед, тобі

Б тебе, над, ними

В мене, їм, ти

- 5 Прочитай речення. Підкресли головні члени. Визнач і запиши, з яким словом пов'язаний прикметник *ніжні*.

З-під торішнього темного листя пробиваються ніжні голівки блакитних пролісків.

- 6 Підкресли числівники, у кінці яких пишеться знак м'якшення.

8, 9, 7, 10, 14, 17, 30, 60, 56, 67, 75.

- 7 Прочитай речення. Устав пропущені закінчення прикметників. Поряд у дужках познач відмінок і рід цих прикметників.

До пізн___ (_____) вечора палало на горі вогнище.
Воно виблискувало яскрав___ (_____) сяйвом на верховітті могутн___ (_____) дерева.

- 8 Склади й запиши невеличку розповідь (5–6 речень) на тему «Моя майбутня професія».

Blank lined area for writing the answer to question 8.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 18

- 1 Познач рядок, у якому всі слова правильно поділено для переносу з рядка в рядок.

А кольо-рова, дош-ка, Ва-лер'ян, га-йок

Б під-ставка, бур-'ян, май-ор, О-ля

В чи-танка, пер-ехід, сві-тлина, бой-овий

- 2 Познач слово, яким можна замінити фразеологізм *обвести навколо пальця*.

А заморитися

Б замислитися

В обдурити

- 3 Визнач відмінок виділеного іменника.

Чорногуз поклонився

Лугам і садам.

Відлітаючи в Африку,

Пакував *чемодан*.

Ліна Костенко

А називний

Б родовий

В знахідний

- 4 Познач правильну відповідь.

Займенники I-ї особи змінюються за...

А відмінками і родами

Б числами і родами

В числами і відмінками

- 5 Прочитай речення. Підкресли головні члени. Визнач і запиши, з яким словом пов'язаний прикметник *кудлата*.

На сонячну лісову галявину вивела кудлата ведмедиха своїх маленьких ведмежат.

- 6 Спиши речення, узгоджуючи числівники з іменниками. Запиши числівники словами.

Група туристів складалася із 60 (особа). Спортивний одяг видали 50 (турист). У нашому класі 35 (учень).

- 7 Добери до прикметників з поданих словосполучень антоніми. Допиши з ними вирази.

старе дерево — _____ дерево

старий зошит — _____ зошит

стара газета — _____ газета

- 8 Склади невеличку розповідь (5–6 речень) на тему «Моя улюблена книга».

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 19

- 1 Познач слова, які становлять граматичну основу поданого речення.

Трудящі бджілки літають навколо яскравих квітів.

- А трудящі бджілки
Б літають навколо квітів
В бджілки літають

- 2 Познач, яке закінчення мають подані іменники в орудному відмінку однини.

Багаж, гараж, плащ, куц, ніж.

- А -ом
Б -ем
В -єм

- 3 Познач рядок, у якому всі числівники позначають кількість предметів.

- А дев'ять, сім, п'ятнадцять, сто
Б два, дванадцятий, шостий, третій
В три, одинадцять, дев'ятий, двадцять

- 4 Познач рядок, у якому всі слова записано правильно.

- А спитати, розповів, бесхмарний
Б епитати, розповів, безхмарний
В зпитати, разповів, безхмарний

- 5 Прочитай речення. Підкресли прикметник. Визнач і запиши його рід, число й відмінок.

Соловейко співав свою чарівну пісню.

- 6 Прочитай текст. Підкресли речення з однорідними членами.

З весною на землю приходять краса. Земля вкривається барвистими духмяними квітковими килимами. Сонячне проміння. Молода зелень. Усе це чарує нас.

- 7 Перебудуй розповідне речення в спонукальне. Підкресли в спонукальному реченні звертання.

Діти завжди люблять і жаліють своїх матерів.

- 8 Спиши речення, розкриваючи дужки і ставлячи займенники в потрібну відмінкову форму. Познач особу кожного займенника.

1. (Ми) з (ти), як риба з водою.

2. (Я) (він) слово, а він (я) десять.

3. Скажи (я), хто твій друг, а я скажу (ти), хто (ти).

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 20

- 1 Прочитай текст. Познач найбільш влучний заголовок до нього.

Ми сиділи в лісі біля розпаленого вогнища і смажили на сковорідці картоплю. Від неї йшов смачний запах. Раптом у траві біля вогнища почав сопіти якийсь звір. Ми притихли. За півгодини звір висунув із трави мокрий чорний ніс. Ніс довго нюхав повітря й тремтів від жадібності. Із кущів виліз маленький борсук. Звірок подивився на нас, зробив крок до картоплі, стрибнув і сунув ніс у картоплю. Запахло підпаленою шкірою. Борсук кинувся назад у траву. Він біг і верещав на весь ліс. У лісі й на озері закричали птахи й жаби. Коло берега вдарила велика щука. Борсук побіг лікувати ніс.

За Костянтином Паустовським

- А Борсук прийшов по смажену картоплю
- Б Як борсук поранив ніс
- В Випадок у лісі

- 2 Визнач, які слова становлять граматичну основу поданого речення.

З-під торішнього темного листа пробиваються ніжні голівки блакитних пролісків.

- А пробиваються ніжні
- Б голівки пробиваються
- В голівки пролісків

- 3 Познач, у якому рядку подано іменники, що вживаються тільки у формі множини.

- А автобуси, граблі, черевики, ножиці
- Б дрова, гори, валянки, окуляри
- В шахи, гроші, ворота, канікули

- 4 Познач словочполучення, у якому дієслово вжито у прямому значенні.

А спить дитина
Б спить ліс
В спить річка

- 5 Прочитай текст. Підкресли речення з однорідними членами.

Щире сонце так і вабить тебе. Воно підбилося вже височенько. Здоровенний дуб розлігся, розширився своїм ко-струбатим гіллям. Молоденькі явірки так і обліпили його.

- 6 Упиши пропущені букви.

Закінч__ш, бач__ш, хапа__ш, познайом__ш, ход__ш, купу__ш, бажа__ш.

- 7 Перебудуй питальне речення в спонукальне, доповнивши його звертанням.

Чи милувались ви влітку сходом сонця?

- 8 Прочитай початок тексту. Склади і допиши до нього головну частину та кінцівку.

Смугасте кошеня побачило своє відображення в калюжі й подумало, що воно — тигр. І вирішило кошеня, що всі мусять його боятися. Тому сміливо попрямувало до лісу.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 21

❶ Прочитай частини тексту. Як їх потрібно розташувати, щоб утворився зв'язний текст? Познач правильну відповідь.

1. Хлопчик простяг долоню. Він захотів приголубити сніжинку. А вона впала на теплу, добру руку хлопчика й розтала. Блищить на долоні крапелька, мов сльозинка.
2. Із неба летіла на землю сніжинка. Вона була легка, ніжна, прозора, мов пушинка. І красива, мов зірка.
3. А на землі стояв хлопчик. Він бачив, як падає сніжинка і думав: «Ось впаде комусь під ноги і її затопчуть. Ні, не треба сніжинці падати на землю. Не треба її топтати!»

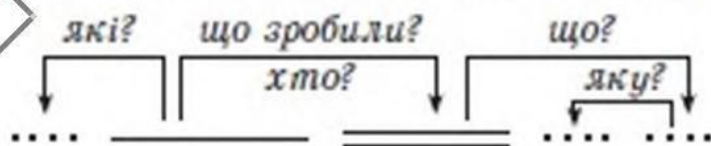
Василь Сухомлинський

- А 2, 1, 3
Б 1, 3, 2
В 2, 3, 1

❷ Познач заголовок до попереднього тексту.

- А Красива сніжинка
Б Добрий хлопчик
В Невдалий порятунок

❸ Познач речення, яке відповідає поданій схемі.

- А Веселі діти зліпили снігову бабу.
Б Вони одягли їй на голову відро, зробили морквяний ніс.
В Чудова вийшла баба!

- 4 Знайди в поданому реченні займенник. Познач правильну відповідь.

Ластівки немає, відлетіла вже,
Десь її стрічає сонечко чуже.

М. Удовиченко

А вже   Б її   В десь

- 5 Прочитай речення. Упиши відповідні числівники.

Декада — це _____ днів.

Година має _____ хвилин.

На руці _____ пальців.

- 6 Перебудуй питальне речення в спонукальне, доповнивши його звертанням.

Чи завжди ви допомагаєте тим, хто потребує вашої допомоги?

- 7 Спиши словосполучення, узгоджуючи числівники з іменниками. Запиши числівники словами.

33 (учень) _____

10 (дівчина) _____

16 (вівця) _____

- 8 Спиши речення, додаючи замість крапок потрібні за змістом дієслова минулого часу.

Велика змара ... сонце. ... вітер. Дерева ... од поривів вітру. ... листя. ... злива.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 22

- ❶ Прочитай частини тексту. Як їх потрібно розташувати, щоб утворився зв'язний текст? Познач правильну відповідь.
1. Радісною усмішкою цвіту іде травень на українські землі. Дніпрові хвилі б'ються об гранітну набережну. А в тихі місячні ночі у воді віддзеркалюються розквітлі крони.
  2. Прошли перші травневі дощі, і розгорнулося тендітне листя київських каштанів. Воно підростає й міцніє, а над ним малесенькими пірамідками звелися пуп'янки майбутнього цвіту.
  3. З кожним днем зеленішають і густішають крони дерев. І ось на тлі їх соковитої парчі спалахує білими пірамідами суцвіття. Увечері каштановий цвіт у світлі вуличних ліхтарів нагадує свічки на ялинках.

Із журналу

А 2, 1, 3

Б 2, 3, 1

В 3, 1, 2

- ❷ Познач заголовок до попереднього тексту.

А Цвітуть каштани

Б Перші весняні дощі

В Місяць травень

- ❸ Визнач, які слова становлять граматичну основу поданого речення.

Дніпрові хвилі б'ються об гранітну набережну.

А Дніпрові хвилі

Б хвилі б'ються

В б'ються об набережну

4 Познач, у якому рядку всі слова — займенники.

А вам, валіза, вони

Б ними, низ, нею

В вами, тобою, ми

5 Добери прикметники до поданих іменників. Запиши утворене словосполучення у формі відповідного відмінка.

ліс — (Р. в.) _____

книга — (Ор. в.) _____

вулиця — (М. в.) _____

6 Підкресли іменники, у яких відбудеться чергування кінцевого приголосного основи у місцевому відмінку однини.

Гуска, криниця, сестра, крига, берег, вікно, бік, стеля, завірюха.

7 Випиши з тексту із завдання 1 по три слова вказаних частин мови.

Іменники: _____

Прикметники: _____

Дієслова: _____

Займенники: _____

- 8 Склади й запиши текст за поданою кінцівкою. Добири до нього заголовок.

Blank lined area for writing the title and text.

Як чудово пройшов цей день! Я надовго його
запам'ятаю!